

De afstemming tussen GI-werkgevers en GI-opleiders schiet tekort. Daarnaast is de instroom van geïnteresseerden bij de opleidingen onvoldoende. Het is een schrale troost, maar we zijn niet het enige land met dat probleem. Ook de Verenigde Staten worstelen ermee. Een nieuw arbeidsmarktinformatiesysteem op het web aldaar heeft voorbeeldwaarde voor Nederland.

Homepage van de GIWIS site.

GIWIS-etalage: Amerikaans voorbeeld bruikbaar in Nederland

Het Kadaster hield vorig najaar een bijeenkomst in de Rode Hoed in Amsterdam over de afstemming onderwijs-arbeidsmarkt in de GI-sector, net als in 2005. De gesignaleerde problemen zijn helder. De GI-werkgevers kunnen niet of nauwelijks de geschoolde mensen krijgen die ze nodig hebben. En in de het GI-onderwijs, vooral bij mbo en hbo, is de instroom van studenten verder teruggelopen, soms tot minder dan tien studenten. Bij die stand van zaken heeft het Kadaster in 2006 besloten elk jaar zelf mensen te gaan opleiden.

Duidelijk is, dat de structurele oorzaak is gelegen in het gebrek aan scholieren die voor een GI-opleiding kiezen. Die neerwaartse trend is al een aantal jaren gaande. Het dreigende tekort aan geschoolde GI-ers is ook al eerder voorspeld na onderzoek in opdracht van de VNBG in 2003. Door het organiseren van de bijeenkomsten in

de Rode Hoed laat het Kadaster zien dat het zich probleemhouder voelt. Voor de gezondheid van de sector is dat echter een te smalle basis.

Er is een bredere betrokkenheid nodig. Op de Rode Hoed bijeenkomst deed een VNBG-bestuurder de oproep om het overleg tussen werkgevers en onderwijs door middel van een platform weer structuur en invulling te geven. Dit werd door de Kadastertop direct opgepakt. Momenteel wordt door VNBG en Kadaster gezocht naar de meest logische invulling om dit initiatief te realiseren.

Brede betrokkenheid kan ook groeien vanuit projecten in het kader van het stimuleringsprogramma Ruimte voor GeoInformatie die proberen om scho-

lieren van verschillende leeftijden voor GI te interesseren: GeoTruck, GeoFort, EduGIS en GeoWeek. Voor Nederland zijn dat nieuwe initiatieven. In de Verenigde

Staten bestaat echter al sinds 1987 de 'Geography Awareness Week', te houden in de 3^e week van november, en destijds bij wet ingesteld. Het tijdschrift National Geographic coördineert de realisatie.

Niettemin heeft men ook in Amerika te kampen met een GI-personeelstekort. Dat is mede veroorzaakt door het aanjagende effect van de Homeland Security Act (naar aanleiding van 9/11). In de VS probeert men die tekorten te bestrijden met behulp van het High Growth Jobs Initiative (voor twaalf beroepen) van de regering Bush. Uit de subsidiestromen die deze ontwikkelingen hebben opgeleverd, is afgelopen september een website voortgekomen die voor Nederland inspirerend kan zijn: GIWIS.

GIWIS website

De GIWIS website (Geospatial Industry Workforce Information System, www.giwis.org) toont hoe een soort etalage kan worden samengesteld voor alle belanghebbenden in de GI-sector. De site biedt nadrukkelijk ingangen voor studenten, opleiders en werkgevers.

Studenten kunnen zich oriënteren op vacatures en carrièremogelijkheden in de GI-sfeer. Dat omvat informatie over salarisseniveaus in relatie tot soorten banen.

Ook kunnen ze kijken welke opleidingen er zijn, waar ze worden gegeven en voor welk certificaat ze opleiden.

Opleiders krijgen de gelegenheid om voorbeeldcurricula te raadplegen. Zo zijn er links naar het NCGIA Core Curriculum en naar het UCGIS Body of Knowledge. Ook voor primair en secundair onderwijs is materiaal opgenomen, of links er naar toe. Dat geldt met name voor Denver, Colorado.

Werkgevers worden aangemoedigd om hier hun vacatures te plaatsen, zodat ze door werkzoekenden kunnen worden gevonden.

Daarnaast biedt de site contextinformatie, specifiek voor de situatie in de VS. Zo zijn er een rapport over de vraag naar GI-personeel, een beschrijving van het High-Growth Jobs Initiative en een activiteitenagenda van beroepsorganisaties.

Als achtergrondmateriaal worden links geboden naar specifieke case studies, naar definities van termen, en naar omschrijvingen van competenties op het GI-vlak.

De site wordt verlevendigd door circa twintig filmpjes met mensen in verschillende banen, die vertellen op welke manier GI voor hun werk belangrijk is.

Verantwoordelijk voor het onderhoud van de website is de American Association of Geographers (het equivalent van het KNAG in Nederland) en de financiering komt van het Department of Labor.

Nederlandse versie

Wat zou ons land dan hebben aan een dergelijke website - in een Nederlandse versie uiteraard? Drie voordelen dringen zich op, namelijk structurering, transparantie en smering.

1. *Structurering.* Het instellen en onderhouden van zo'n website moet door een gezaghebbende en stabiele organisatie gedaan worden. Dan heeft de inhoud van zo'n website voor de overige belanghebbenden een standaardiserende en een richtinggevende werking. In de Amerikaanse versie is bijvoorbeeld een GIS Body of Knowledge geplaatst, die door zeventig universiteiten wordt onderschreven.

Helaas: in Nederland bestaat nu geen organisatie die zulke gezag heeft. RGI is tijdelijk, Geonovum is amper begonnen, KNAG en GIN hebben er de mogelijkheden niet voor. Het Bedrijvenplatform Geo-Informatie en het Kadaster voelen wellicht voor zo'n coördinerende, richtinggevende rol. De opleidingen zijn versnipperd. Bovendien: wat GI-opleidingen, GI-bedrijfsleven en scholieren gemeenschappelijk hebben als visie op het fenomeen

Geo-Informatie, omvat wellicht niet meer dan de elementen TomTom, Google Earth en de Bos-Atlas.

2. *Transparantie.* GI-werk is meer en meer een onderdeel van een beroep dat primair een andere focus heeft: veldbioloog, makelaar, politiefunctaris, landschapsarchitect, enzovoort. Een GIWIS-website kan zulke beroepen in de etalage zetten, met de spot gericht op de geo-component in dat werk, en liever nog op de GI-baan die dat gebruik in het toepassingsvakgebied mogelijk maakt. Er moet een aantrekkelijk loopbaanperspectief op geo-gebied zichtbaar worden gemaakt. Opleidingsmogelijkheden en salarisseniveaus moeten in beeld worden gebracht. En als het dan lukt om de kiezende scholier voor dit venster te krijgen, kan doorzicht worden geboden op een mogelijke toekomst.

3. *Smering.* In de relatie tussen opleiders, opleidingszoekenden, werkzoekenden en werkgevers is verbetering denkbaar. De Nederlandse GIWIS-website zou een GI-vacaturesite kunnen omvatten, compleet met elektronische sollicitatie-

mogelijkheid. Er zou een overzicht van het aanbod aan cursussen en opleidingen kunnen staan, inclusief de mogelijkheid om de meest passende uit te zoeken en daarvoor aan te melden.

Om zulke functionaliteit waar te maken is overigens een begrippenapparaat nodig, dat zowel past bij de vacaturebeschrijvingen als bij de opleidingsbeschrijvingen.

Samenwerking

Is een Nederlandse versie haalbaar? Het antwoord op die vraag hangt uiteraard af van het soort resultaat dat moet worden bereikt, van de beschikbare tijd en van het beschikbare budget.

Het zou niet moeilijk moeten zijn om een soort geo-startpagina te maken (er bestaan er al minstens twee), maar dan bereik je niet de doelstellingen van structurering, transparantie en smering. De grote uitdaging zal zijn om met de bestaande Nederlandse organisaties een manier van samenwerken te vinden die de gewenste resultaten oplevert. Daarmee wordt het maken van GIWIS-NL vooral interessant als een testcase voor samenwerkingsbereidheid tussen (en binnen) het GI-onderwijs, de GI-werkgevers en de GI-vakorganisaties. Zeg maar: de Nederlandse

geoinformatie infrastructuur. U weet wel, de focus van het BSIK-RGI programma.

Op dit moment ontwikkelt de Nederlandse geoinformatie infrastructuur zich tot een flexibele en breed inzetbare informatievoorziening voor allerlei ruimte-gerelateerde vraagstukken in de samenleving. Deze ontwikkeling versterkt de behoefte aan een verbeterde kennisinfrastructuur; goed GI-onderwijs is onontbeerlijk om die te krijgen. Hierbij kan GIWIS-NL helpen door de afstemming te vergemakkelijken tussen de behoefte van werkgevers aan GI-geschoolden, de uitstroom daarvan bij de GI-opleiders en de instroom van geïnteresseerden bij de opleidingen.

FRANS RIP
JOEP CROMPVOETS
WAGENINGEN UNIVERSITEIT, LABORATORIUM VOOR GEO-INFORMATIE EN REMOTE SENSING

De GIWIS site heeft ook links, bijvoorbeeld naar een federaal overzicht van wat perspectiefvolle banen zijn in de geo-ict.